

PAPER 118
SUPREME AND ULTIMATE -- TIME AND SPACE

Concerning the several natures of Deity, it may be said:

1. The Father is self-existent self.
2. The Son is coexistent self.
3. The Spirit is conjoint-existent self.
4. The Supreme is evolutionary-experiential self.
5. The Sevenfold is self-distributive divinity.
6. The Ultimate is transcendental-experiential self.
7. The Absolute is existential-experiential self.

While God the Sevenfold is indispensable to the evolutionary attainment of the Supreme, the Supreme is also indispensable to the eventual emergence of the Ultimate. And the dual presence of the Supreme and the Ultimate constitutes the basic association of subabsolute and derived Deity, for they are interdependently complemental in the attainment of destiny. Together they constitute the experiential bridge linking the beginnings and the completions of all creative growth in the master universe.

Creative growth is unending but ever satisfying, endless in extent but always punctuated by those personality-satisfying moments of transient goal attainment which serve so effectively as the mobilization preludes to new adventures in cosmic growth, universe exploration, and Deity attainment.

While the domain of mathematics is beset with qualitative limitations, it does provide the finite mind with a conceptual basis of contemplating infinity. There is no quantitative limitation to numbers, even in the comprehension of the finite mind. No matter how large the number conceived, you can always envisage one more being added. And also, you can comprehend that that is short of infinity, for no matter how many times you repeat this addition to number, still always one more can be added.

At the same time, the infinite series can be totaled at any given point, and this total (more properly, a subtotal) provides the fullness of the sweetness of goal attainment for a given person at a given time and status. But sooner or later, this same person begins to hunger and yearn for new and greater goals,

POGLAVLJE 118
VRHOVNI I ULTIMNI--VRIJEME I PROSTOR

AKO ŽELIMO istaći nekoliko obilježja Božanstva, možemo navesti slijedeće:

1. Otac je samopostojeće "ja."
2. Sin je supostojeće "ja."
3. Duh je združeno-postojeće "ja."
4. Vrhovni je evolucijsko-iskustveno "ja."
5. Sedmostruki je samodistributivna božanstvenost.
6. Ultimni je transcendentalno-iskustveno "ja."
7. Apsolutni je egzistencijalno-iskustveno "ja."

Dok je Sedmostruki Bog prijeko potreban radi evolucijskog postignuća Vrhovnog, Vrhovni je jednako tako bitan radi kasnije pojave Ultimnog. I dualna prisutnost Vrhovnog i Ultimnog gradi osnovnu vezu između podapsolutnog i izvedenog Božanstva, kako se ova dva uzajamno nadopunjuju u procesu postignuća sudbine. U glavnom svemiru, oni zajednički tvore iskustveni most koji povezuje početke i svršetke cjelokupnog stvaralačkog rasta.

Stvaralački rast nema konca, ali uvijek rađa zadovoljstvom; beskrajinih je razmjera, ali uvijek obilježen onim časovima prolaznog postignuća cilja koji donose zadovoljstvo ličnosti i koji tako djelotvorno potiču i otvaraju nove pustolovine kozmičkog rasta, istraživanja svemira i postignuća Božanstva.

Dok je matematička domena opsjednuta kvalitativnim ograničenjima, ona svejedno pruža konačnom umu konceptualnu osnovu za razumijevanje beskonačnosti. Čak i prema shvaćanju konačnog uma, brojni niz nema konca. Koji god broj da zamislite, uvijek postoji veći. I uvidate da se na taj način primičemo gotovo samoj beskonačnosti jer koliko god puta ponovili ovu operaciju, svaki se broj uvijek može uvećati za jedno.

Istodobno, svaki beskonačni niz ima sumu i ova suma (koja je zapravo podsuma) pruža čovjeku, u okviru njegova doba i statusa, pravu radost postignuća cilja. No prije ili kasnije, isti taj čovjek počinje čeznuti za novim i višim ciljevima, i ovakve će se pustolovine koje služe čovjekovu rastu

and such adventures in growth will be forever forthcoming in the fullness of time and the cycles of eternity.

Each successive universe age is the antechamber of the following era of cosmic growth, and each universe epoch provides immediate destiny for all preceding stages. Havona, in and of itself, is a perfect, but perfection-limited, creation; Havona perfection, expanding out into the evolutionary superuniverses, finds not only cosmic destiny but also liberation from the limitations of pre-evolutionary existence.

1. TIME AND ETERNITY

It is helpful to man's cosmic orientation to attain all possible comprehension of Deity's relation to the cosmos. While absolute Deity is eternal in nature, the Gods are related to time as an experience in eternity. In the evolutionary universes eternity is temporal everlastingness -- the everlasting now.

The personality of the mortal creature may eternalize by self-identification with the indwelling spirit through the technique of choosing to do the will of the Father. Such a consecration of will is tantamount to the realization of eternity-reality of purpose. This means that the purpose of the creature has become fixed with regard to the succession of moments; stated otherwise, that the succession of moments will witness no change in creature purpose. A million or a billion moments makes no difference. Number has ceased to have meaning with regard to the creature's purpose. Thus does creature choice plus God's choice eventuate in the eternal realities of the never-ending union of the spirit of God and the nature of man in the everlasting service of the children of God and of their Paradise Father.

There is a direct relationship between maturity and the unit of time consciousness in any given intellect. The time unit may be a day, a year, or a longer period, but inevitably it is the criterion by which the conscious self evaluates the circumstances of life, and by which the conceiving intellect measures and evaluates the facts of temporal existence.

Experience, wisdom, and judgment are the concomitants of the lengthening of the time unit in mortal experience. As the human mind reckons backward into the past, it is evaluating past experience for the purpose of bringing it to bear on a present situation. As

neprestano otvarati jedna za drugom u pravom času i u okviru kružnica vječnosti.

Jedno za drugim, svako kozmičko doba uvodi novu eru kozmičkog rasta i svako kozmičko doba predstavlja neposrednu sudbinu svih prethodnih stadija. Sama po sebi, Havona je savršena, premda je ograničena ovim savršenstvom; proširenjem u evolucijske nadsvemire, savršenstvo Havone nalazi ne samo kozmičku sudbinu već i oslobođenje od ograničenja predevolucijske sudbine.

1. VRIJEME I VJEČNOST

Kako bi stekao bolju kozmičku orijentaciju, čovjek treba postići najviše moguće razumijevanje načina na koji se Božanstvo odnosi prema kozmosu. Dok je narav apsolutnog Božanstva vječna, Bogovi se odnose prema vremenu kao iskustvu u vječnosti. U evolucijskim kozmosima, vječnost je vremenska neprekidnost-- neprekidna sadašnjost.

Ako odluči činiti Očevu volju, ličnost smrtnog stvorenog bića može postići vječnost poistovijećenjem s unutarnjim duhom. Takvo se posvećenje volje svodi na spoznavu vječnosti-stvarnosti cilja. Ovo znači da je cilj stvorenog bića postigao nepromjenjivost u odnosu na tok događaja; drugim riječima, da kako vrijeme bude prolazilo, stvoreno biće neće promijeniti cilj. Milijun ili milijarda časova ne znače ništa. Broj više ne igra nikakvu ulogu u pogledu čovjekova cilja. Na taj način, volja stvorenog bića i Božja volja zajednički vode pojavi vječnih stvarnosti beskrajne zajednice između Božjeg duha i čovječje naravi u neprekidnoj službi Božje djece i njihovog Rajskog Oca.

Postoji direktna veza između zrelosti izvjesnog intelekta i jedinice kojom njegova svijest mjeri vrijeme. Jedinica za mjeru vremena može biti dan, godina ili dulji period, ali ovo je neminovan kriterij kojim čovjekovo svjesno "ja" ocjenjuje vrijednost životnih okolnosti i kojim poimajući intelekt mjeri i procjenjuje činjenice vremenske egzistencije.

Istodobno kako čovjekovo iskustvo usvaja sve dulju jedinicu za mjeru vremena, rađaju se iskustvo, mudrost i prosudba. Kako se ljudski um osvrće unatrag, on ocjenjuje prošla iskustva kako bi ih primijenio u sadašnjoj situaciji. Kako poseže prema

mind reaches out into the future, it is attempting to evaluate the future significance of possible action. And having thus reckoned with both experience and wisdom, the human will exercises judgment-decision in the present, and the plan of action thus born of the past and the future becomes existent.

In the maturity of the developing self, the past and future are brought together to illuminate the true meaning of the present. As the self matures, it reaches further and further back into the past for experience, while its wisdom forecasts seek to penetrate deeper and deeper into the unknown future. And as the conceiving self extends this reach ever further into both past and future, so does judgment become less and less dependent on the momentary present. In this way does decision-action begin to escape from the fetters of the moving present, while it begins to take on the aspects of past-future significance.

Patience is exercised by those mortals whose time units are short; true maturity transcends patience by a forbearance born of real understanding.

To become mature is to live more intensely in the present, at the same time escaping from the limitations of the present. The plans of maturity, founded on past experience, are coming into being in the present in such manner as to enhance the values of the future.

The time unit of immaturity concentrates meaning-value into the present moment in such a way as to divorce the present of its true relationship to the not-present -- the past-future. The time unit of maturity is proportioned so to reveal the co-ordinate relationship of past-present-future that the self begins to gain insight into the wholeness of events, begins to view the landscape of time from the panoramic perspective of broadened horizons, begins perhaps to suspect the nonbeginning, nonending eternal continuum, the fragments of which are called time.

On the levels of the infinite and the absolute the moment of the present contains all of the past as well as all of the future. I AM signifies also I WAS and I WILL BE. And this represents our best concept of eternity and the eternal.

On the absolute and eternal level, potential reality is just as meaningful as actual reality. Only on the finite level and to time-

budućnosti, um nastoji ocijeniti kako će se izvjesna djela odraziti na budućnost. I tako, oslanjajući se na oboje--iskustvo i mudrost--ljudska volja prosuđuje i odlučuje o sadašnjosti, temeljeći svoj plan djelovanja na prošlosti i budućnosti.

Kad čovjekovo razvijajuće "ja" postigne zrelost, prošlost i budućnost počinju zajednički osvjetljivati stvarno značenje sadašnjosti. Kako čovjekovo "ja" postiže sve višu zrelost, ono poseže za iskustvima iz sve dalje i dalje prošlosti, dok prognoze njegove mudrosti prodiru sve dublje i dublje u nepoznatu budućnost. I kako poimajuće "ja" poseže sve dalje u prošlost i budućnost, njegov sud sve manje ovisi o kratkotrajnoj sadašnjosti. Na taj se način čovjekove odluke i djela počinju oslobađati okova mijenjajuće sadašnjosti dok sve više počinju poprimiti prošlo-budući značaj.

Strpljenje je odlika onih smrtnika koji imaju kratke jedinice za mjeru vremena; istinska zrelost nadilazi strpljenje uzdržljivošću koja proizlazi iz stvarnog razumijevanja.

Postati zrelo znači živjeti intenzivnije u sadašnjosti istodobno izbjegavajući njena ograničenja. Dok počivaju na prošlom iskustvu, planovi zrelosti postaju stvarni u sadašnjosti na način koji uzvisuje vrijednosti budućnosti.

Jedinica koju nezrelost koristi kao mjeru vremena usmjerava značenje-vrijednost na sadašnjost, oduzimajući sadašnjosti njezin istinski odnos s nesadašnjim--prošlo-budućim. Jedinica koju zrelost koristi kao mjeru vremena ima takve proporcije da može obznaniiti ravnopravan odnos između prošlosti, sadašnjosti i budućnosti, zahvaljujući čemu čovjekovo "ja" počinje uvidati cjelokupnost događaja, počinje promatrati krajolik vremena s uzvišene perspektive proširenih vidika, te vrlo vjerojatno počinje naslućivati vječni kontinuum bez početka i svršetka čije fragmente nazivamo vremenom.

Na razinama beskonačnog i apsolutnog, sadašnjost sadrži svu prošlost kao i svu budućnost. JA JESAM označava ne samo BIO SAM već i BIT ĆU. I ovo predstavlja naše najbolje shvaćanje vječnosti i vječnog.

Na apsolutnoj i vječnoj razini, potencijalna stvarnost je jednako smislena kao aktualna stvarnost. Jedino na konačnoj razini i jedino sa stanovišta vremensko-prostornih stvorenih bića, čini da između njih postoji tako

bound creatures does there appear to be such a vast difference. To God, as absolute, an ascending mortal who has made the eternal decision is already a Paradise finaliter. But the Universal Father, through the indwelling Thought Adjuster, is not thus limited in awareness but can also know of, and participate in, every temporal struggle with the problems of the creature ascent from animallike to Godlike levels of existence.

2. OMNIPRESENCE AND UBIQUITY

The ubiquity of Deity must not be confused with the ultimacy of the divine omnipresence. It is volitional with the Universal Father that the Supreme, the Ultimate, and the Absolute should compensate, co-ordinate, and unify his time-space ubiquity and his time-space-transcended omnipresence with his timeless and spaceless universal and absolute presence. And you should remember that, while Deity ubiquity may be so often space associated, it is not necessarily time conditioned.

As mortal and morontia ascenders you progressively discern God through the ministry of God the Sevenfold. Through Havona you discover God the Supreme. On Paradise you find him as a person, and then as finaliters you will presently attempt to know him as Ultimate. Being finaliters, there would seem to be but one course to pursue after having attained the Ultimate, and that would be to begin the quest of the Absolute. No finaliter will be disturbed by the uncertainties of the attainment of the Deity Absolute since at the end of the supreme and ultimate ascensions he encountered God the Father. Such finaliters will no doubt believe that, even if they should be successful in finding God the Absolute, they would only be discovering the same God, the Paradise Father manifesting himself on more nearly infinite and universal levels. Undoubtedly the attainment of God in absolute would reveal the Primal Ancestor of universes as well as the Final Father of personalities.

God the Supreme may not be a demonstration of the time-space omnipresence of Deity, but he is literally a manifestation of divine ubiquity. Between the spiritual presence of the Creator and the material manifestations of creation there exists a vast domain of the ubiquitous becoming -- the universe emergence of evolutionary Deity.

If God the Supreme ever assumes direct control of the universes of time and

velika razlika. U uspinjućem smrtnom biću koje je donijelo vječnu odluku Bog, koji je apsolutan, već vidi Rajskog finalistu. Ali zahvaljujući Misaonom Ispravljaču koji živi u čovjeku, Otac Svih nije ograničen u pogledu svijesti već može biti upoznat i može sudjelovati u svakoj vremenskoj borbi s problemima koje stvorena bića susreću pri usponu od životinjskih razina egzistencije do razina gdje počinju nalikovati Bogu.

2. SVEPRISUTNOST I POSVUDAŠNJOST

Nemojte zamijeniti posvudašnjost Božanstva s ultimnošću božanske sveprisutnosti. Prema volji Oca Svih--Vrhovni, Ultimni i Apsolutni nadopunjuju, koordiniraju i ujedinjuju njegovu vremensko-prostornu posvudašnjost i vremenski-prostorno-transcendentnu sveprisutnost s bezvremenom i bezprostornom univerzalnom i apsolutnom prisutnošću. I ne zaboravite da, dok posvudašnjost Božanstva često može biti povezana s prostorom, ona ne mora biti uslovljena vremenom.

Kao smrtna i morontijalna uspinjuća bića, vi ste sve više u stanju razaznati Boga zahvaljujući službi Sedmostrukog Boga. Idući kroz Havonu, otkrivajte Vrhovnog Boga. Na Raju upoznajte Boga kao osobu, dok ga kao finalistu vremenom nastojite upoznati kao Ultimnog. Čini se da nakon što kao finalistu postignete Ultimnog, pred vama može stajati samo jedan put--potraga za Apsolutom. Kako je po svršetku vrhovnog i ultimnog uspona susreo Boga Oca, ni jedan finalista neće skrenuti s puta radi nesigurnosti koje prate postignuće Božanstva Apsoluta. Takvi će finalistu nesumnjivo vjerovati da čak i ako uspiju naći Boga Apsoluta, to će uvijek biti jedan te isti Bog--Rajski Otac koji se ispoljava na gotovo beskonačnim i univerzalnim razinama. Postignuće Boga u apsolutu nesumnjivo treba obznaniti Prvotnog Praroditelja cijelog kozmosa kao i Završnog Oca ličnosti.

Vrhovni Bog ne mora biti ispoljenje vremensko-prostorne sveprisutnosti Božanstva, no on je doslovno ispoljenje božanske posvudašnjosti. Između duhovne prisutnosti Stvoritelja i materijalnih ispoljenja tvorevine, vlada ogromna domena posvudašnjeg postanka--kozmička pojava evolucijskog Božanstva.

Ako se ikad dogodi da Vrhovni Bog preuzme neposrednu upravu nad svemirima

space, we are confident such a Deity administration will function under the overcontrol of the Ultimate. In such an event God the Ultimate would begin to become manifest to the universes of time as the transcendental Almighty (the Omnipotent) exercising the overcontrol of supertime and transcended space concerning the administrative functions of the Almighty Supreme.

The mortal mind may ask, even as we do: If the evolution of God the Supreme to administrative authority in the grand universe is attended by augmented manifestations of God the Ultimate, will a corresponding emergence of God the Ultimate in the postulated universes of outer space be attended by similar and enhanced revelations of God the Absolute? But we really do not know.

3. TIME-SPACE RELATIONSHIPS

Only by ubiquity could Deity unify time-space manifestations to the finite conception, for time is a succession of instants while space is a system of associated points. You do, after all, perceive time by analysis and space by synthesis. You co-ordinate and associate these two dissimilar conceptions by the integrating insight of personality. Of all the animal world only man possesses this time-space perceptibility. To an animal, motion has a meaning, but motion exhibits value only to a creature of personality status.

Things are time conditioned, but truth is timeless. The more truth you know, the more truth you are, the more of the past you can understand and of the future you can comprehend.

Truth is inconcussible -- forever exempt from all transient vicissitudes, albeit never dead and formal, always vibrant and adaptable -- radiantly alive. But when truth becomes linked with fact, then both time and space condition its meanings and correlate its values. Such realities of truth wedded to fact become concepts and are accordingly relegated to the domain of relative cosmic realities.

The linking of the absolute and eternal truth of the Creator with the factual experience of the finite and temporal creature eventuates a new and emerging value of the Supreme. The concept of the Supreme is essential to the co-ordination of the divine and unchanging overworld with the finite and ever-changing underworld.

vremena i prostora, uvjereni smo da će takva administrativna uprava Božanstva djelovati pod najvišom kontrolom Ultimnog. U takvom bi se slučaju Ultimni Bog ispoljio svemirima vremena kao transcendentalni Svemogućći (Svesilni) koji u pogledu administrativnih djela Svemoguććeg Vrhovnog posjeduje najvišu upravu koja nadilazi prostor i koja se tiče nadvremena.

Upravo kao što se mi sami pitamo i smrtni se um može zapitati: Ako je evolucija Vrhovnog Boga koja treba rezultirati administrativnom upravom nad velikim svemirom praćena sve većim ispoljenjima Ultimnog Boga, hoće li odgovarajuća pojava Ultimnog Boga u postuliranim svemirima vanjskog prostora biti praćena sličnim i uvećanim otkrivenjima Apsolutnog Boga? Uistinu ne znamo.

3. VREMENSKO-PROSTORNI ODNOSI

Sa stanovišta konačnog, Božanstvo može ujediniti vremensko-prostorna ispoljenja jedino zahvaljujući svojoj posvudašnjosti, kako vrijeme predstavlja niz pojedinačnih trenutaka, dok prostor predstavlja sistem povezanih točki. I vi, naposljetku, shvaćate vrijeme pomoću analize i prostor pomoću sinteze. Pomoću ujedinjujućeg uvida ličnosti, vi koordinirate i povezujete ova dva uzajamno različita koncepta. Od cijelog životinjskog svijeta, jedino čovjek posjeduje vremensko-prostorno razumijevanje. Životinjama, kretanje može imati značenje, no ono može imati vrijednost jedino stvorenom biću koje posjeduje ličnost.

Stvari su uvjetovane vremenom, no istina je bezvremena. Što više istine znate, to više istine jeste, i više prošlosti možete shvatiti i više budućnosti razumjeti.

3. Istina je inkonkusibilna -- zauvijek oslobođena svih prolaznih nestalnosti, premda nikad mrtva ili formalna, dok je uvijek živa i prilagodljiva--blistavo živa. No kada istina postane povezana s činjenicom, tada i vrijeme i prostor počinju uvjetovati njena značenja i usklađivati njene vrijednosti. Kada takve stvarnosti istine postanu pridružene činjeniciama, one postaju koncepti i kao takve svoju preću domenu relativnih kozmičkim stvarnosti.

Povezivanje apsolutne i vječne istine Stvoritelja s činjeničnim iskustvom konačnog i vremenskog bića, vodi pojavi nove i javljajuće vrijednosti Vrhovnog. Koncept Vrhovnog bitan je kako bi se postigla koordinacija između božanskog i nepromjenjivog svijeta na visini i nižeg konačnog i mijenjajućeg svijeta.

Space comes the nearest of all nonabsolute things to being absolute. Space is apparently absolutely ultimate. The real difficulty we have in understanding space on the material level is due to the fact that, while material bodies exist in space, space also exists in these same material bodies. While there is much about space that is absolute, that does not mean that space is absolute.

It may help to an understanding of space relationships if you would conjecture that, relatively speaking, space is after all a property of all material bodies. Hence, when a body moves through space, it also takes all its properties with it, even the space which is in and of such a moving body.

All patterns of reality occupy space on the material levels, but spirit patterns only exist in relation to space; they do not occupy or displace space, neither do they contain it. But to us the master riddle of space pertains to the pattern of an idea. When we enter the mind domain, we encounter many a puzzle. Does the pattern -- the reality -- of an idea occupy space? We really do not know, albeit we are sure that an idea pattern does not contain space. But it would hardly be safe to postulate that the immaterial is always nonspatial.

4. PRIMARY AND SECONDARY CAUSATION

Many of the theologic difficulties and the metaphysical dilemmas of mortal man are due to man's mislocation of Deity personality and consequent assignment of infinite and absolute attributes to subordinate Divinity and to evolutionary Deity. You must not forget that, while there is indeed a true First Cause, there are also a host of co-ordinate and subordinate causes, both associate and secondary causes.

The vital distinction between first causes and second causes is that first causes produce original effects which are free from inheritance of any factor derived from any antecedent causation. Secondary causes yield effects which invariably exhibit inheritance from other and preceding causation.

The purely static potentials inherent in the Unqualified Absolute are reactive to those causations of the Deity Absolute which are produced by the actions of the Paradise Trinity. In the presence of the Universal Absolute these causative-impregnated static potentials forthwith become active and

Od svih neapsolutnih stvari, prostor je najbliži apsolutnom statusu. Prostor je očigledno apsolutno ultiman. Stvarna teškoća na koju nailazimo pri nastojanju da razumijemo prostor na materijalnim razinama proizlazi iz činjenica da, dok materijala tijela postoje u prostoru, prostor postoji u istim ovim materijalnim tijelima. Dok je dosta toga što se tiče prostora apsolutnom to ne znači da je prostor apsolutan.

Možda ćete lakše moći shvatiti prostorne odnose ako si predočite da, relativno govoreći, prostor predstavlja posljednje obilježje svih materijalnih tijela. Stoga, kad se tijelo kreće kroz prostor, ono sa sobom nosi sva svoja prostorna svojstva, čak i prostor u sastavu takvog pokretnog tijela.

Svi uzorci stvarnosti zauzimaju prostor na materijalnim razinama, no uzorci duha postoje jedino u odnosu na prostor; oni ne zauzimaju prostor, ne ističu prostor i ne sadrže prostor. No s našeg stanovišta, osnova zagonetka prostora tiče se idejnog uzorka. Kad je riječ o umnoj domeni, susrećemo brojne zagonetke. Da li uzorak--stvarnost--izvjesne ideje zauzima prostor? To nam uistinu nije poznato, premda smo sigurni da idejni uzorak ne sadrži prostor. No teško da se može tvrditi da ono što je nematerijalno uvijek mora biti bezprostorno.

4. PRIMARNA I SEKUNDARNA UZROČNOST

Mnoge teološke teškoće i metafizičke dileme materijalnog čovjeka proizlaze iz neispravnosti čovjekovog shvaćanja mjesta ličnosti Božanstva te posljedice ove greške: toga da čovjek pridaje neskonačna i apsolutna svojstva podređenim Božanstvima i evolucijskom Božanstvu. Ne smijete zaboraviti da, dok uistinu postoji Prvi Uzrok, postoji i ogroman broj uzajamno jednakih i podređenih uzroka, kako asocijativnim tako i sekundarnih.

Osnova razlika između prvih uzroka i drugih uzroka počiva u tome što prvi uzroci proizvode izvorne učinke koji se ne prenose kao nasljedni faktori bilo čega što je izvedeno iz apriorne uzročnosti. Sekundarni uzroci stvaraju učinke koji uvijek ispoljavaju nasljedna svojstva izvedena iz drugih i apriornih uzročnosti.

Čisto statički potencijal koji počiva u Bezuvjetnom Apsolutu reagira na one uzročnosti Božanstva Apsoluta koje su nastale kao rezultat djelovanja Rajskog Trojstva. U prisutnosti Univerzalnog Apsoluta, ovi statički potencijali koji su napunjeni uzročnošću postaju aktivni i reagiraju na utjecaj izvjesnih

responsive to the influence of certain transcendental agencies whose actions result in the transmutation of these activated potentials to the status of true universe possibilities for development, actualized capacities for growth. It is upon such matured potentials that the creators and controllers of the grand universe enact the never-ending drama of cosmic evolution.

Causation, disregarding existentials, is threefold in its basic constitution. As it operates in this universe age and concerning the finite level of the seven superuniverses, it may be conceived as follows:

1. Activation of static potentials. The establishment of destiny in the Universal Absolute by the actions of the Deity Absolute, operating in and upon the Unqualified Absolute and in consequence of the volitional mandates of the Paradise Trinity.

2. Eventuation of universe capacities. This involves the transformation of undifferentiated potentials into segregated and defined plans. This is the act of the Ultimacy of Deity and of the manifold agencies of the transcendental level. Such acts are in perfect anticipation of the future needs of the entire master universe. It is in connection with the segregation of potentials that the Architects of the Master Universe exist as the veritable embodiments of the Deity concept of the universes. Their plans appear to be ultimately space limited in extent by the concept periphery of the master universe, but as plans they are not otherwise conditioned by time or space.

3. Creation and evolution of universe actuals. It is upon a cosmos impregnated by the capacity-producing presence of the Ultimacy of Deity that the Supreme Creators operate to effect the time transmutations of matured potentials into experiential actuals. Within the master universe all actualization of potential reality is limited by ultimate capacity for development and is time-space conditioned in the final stages of emergence. The Creator Sons going out from Paradise are, in actuality, transformative creators in the cosmic sense. But this in no manner invalidates man's concept of them as creators; from the finite viewpoint they certainly can and do create.

transcendentalnih utjecaja čije reakcije rezultiraju iz prenošenja ovih aktiviranih potencijala na status istinskih kozmičkih mogućosti za razvoj, aktualiziranih sposobnosti za rast. Na temelju takvih sazrijeelih potencijala, stvoritelji i upravitelji velikog svemira mogu izvesti beskrajnu dramu kozmičke evolucije.

Uzročnost, neovisno o egzistencijalima, ima trostruku narav u svojoj osnovnoj građi. Kako djeluje u ovom kozmičkom dobu i u pogledu konačne razine sedam nadsvemira, može se zamisliti kao:

1. Aktivacija statičkih potencijala. Utemeljenje sudbine Univerzalnog Apsoluta djelima Božanstva Apsoluta, djelujući u sastavu i na temelju Bezuvjetnog Apsoluta i kao posljedica naloga koje donosi slobodna volja Rajskog Trojstva.

2. Pojava kozmičkih sposobnosti. Ona podrazumijeva preobražaj nediferenciranih potencijala u odvojene i definirane planove, što predstavlja čin Ultimnosti Božanstva te mnogostrukih utjecaja trenscendentalne razine. Takva djela predstavljaju savršen nagovještaj budućih potreba cijelog glavnog svemira. Upravno u vezi s ovim procesom odvajanja potencijala, postojanje Arhitekata Glavnog Svemira predstavlja istinsko utjelovaljenje koncepta Božanstva svemira. Čini se da su njihovi planovi do izvjesne mjere ultimno prostorno ograničeni konceptualnim obodom glavnog svemira, no kao planovi nisu na druge načine uvjetovani bilo vremenom ili prostorom.

3. Stvaranje i evolucija kozmičkih aktualnosti. Na temeljima kozmosa napunjenog sposobno-proizvodnom prisutnošću Ultimnosti Božanstva, Vrhovni Stvoritelji nastoje proizvesti vremenske preobražaje sazrelih potencijala u iskustvene aktualnosti. U okviru glavnog svemira, cjelokupna aktualizacija potencijalne stvarnosti je ograničena ultimnom sposobnošću za razvoj, te je vremski-prostorno utjetovana završnim stadijima javljanja. Aktualno i u kozmičkom smislu, Rajski Sinovi Stvoritelji su preobražajni stvoritelji. No ovo ni na koji način ne znači da je čovjek u krivu kad ih promatra kao stvoritelje; sa stanovišta konačnog, oni uistinu imaju i koriste stvaralačke sposobnosti.

5. OMNIPOTENCE AND COMPOSSIBILITY

The omnipotence of Deity does not imply the power to do the nondoable. Within the time-space frame and from the intellectual reference point of mortal comprehension, even the infinite God cannot create square circles or produce evil that is inherently good. God cannot do the ungodlike thing. Such a contradiction of philosophic terms is the equivalent of nonentity and implies that nothing is thus created. A personality trait cannot at the same time be Godlike and ungodlike. Compossibility is innate in divine power. And all of this is derived from the fact that omnipotence not only creates things with a nature but also gives origin to the nature of all things and beings.

In the beginning the Father does all, but as the panorama of eternity unfolds in response to the will and mandates of the Infinite, it becomes increasingly apparent that creatures, even men, are to become God's partners in the realization of finality of destiny. And this is true even in the life in the flesh; when man and God enter into partnership, no limitation can be placed upon the future possibilities of such a partnership. When man realizes that the Universal Father is his partner in eternal progression, when he fuses with the indwelling Father presence, he has, in spirit, broken the fetters of time and has already entered upon the progressions of eternity in the quest for the Universal Father.

Mortal consciousness proceeds from the fact, to the meaning, and then to the value. Creator consciousness proceeds from the thought-value, through the word-meaning, to the fact of action. Always must God act to break the deadlock of the unqualified unity inherent in existential infinity. Always must Deity provide the pattern universe, the perfect personalities, the original truth, beauty, and goodness for which all subdeity creations strive. Always must God first find man that man may later find God. Always must there be a Universal Father before there can ever be universal sonship and consequent universal brotherhood.

6. OMNIPOTENCE AND OMNIFICENCE

God is truly omnipotent, but he is not omnificent -- he does not personally do all that is done. Omnipotence embraces the power-potential of the Almighty Supreme and the Supreme Being, but the volitional acts of God

5. SVEMOĆ I SUPOSTOJANJE

Svemoća Božanstva ne znači da ono ima moć da učini nemoguće. U vremensko-prostornom okviru i promatrano s intelektualnog stanovišta smrtničkog razumijevanja, čak ni beskonačni Bog ne može stvoriti četvrtastu kružnicu ili proizvesti zlo koje je u biti dobro. Bog ne može učini nešto što mu ne naliči. Takva proturiječnost filozofskih ideja označava nepostojanje i njome se ništa ne može stvoriti. Osobina ličnosti ne može istodobno nalikovati i nenalikovati Bogu. Mogućnost supostojanja predstavlja bitno svojstvo božanske moći. I sve ovo proizlazi iz činjenice da pored toga što svemoć proizvodi stvari koje imaju narav, ona isto tako stvara narav svih stvari i bića.

Iz početka, Bog sve čini sam, no kako se kao posljedica volje i naloga Beskonačnosti počinje razvijati panorama vječnosti, postaje sve jasnije da stvorena bića uključujući i samog čovjeka, trebaju postati Božjim suradnicima u procesu ostvarenja krajnosti sudbine. I ovo je istina čak i za života u ljudskom obličju; kad čovjek i Bog postanu suradnici, ne postoje ograničenja nad budućim mogućnostima takve suradnje. Nakon što čovjek shvati da je Otac Svih njegov suradnik u procesu vječnog napredovanja, nakon što postigne spoj s unutarnjom prisutnošću Oca, čovjek se u duhu oslobađa okova vremena i u svojoj potrazi za Ocem Svih počinje ići stazom vječnog napredka.

Smrtnička se svijest kreće od činjenice k značenju a zatim k vrijednosti. Stvoriteljeva se svijest kreće od misli-vrijednosti, kroz riječ-značenje, do činjenice djelovanja. I Bog uvijek mora aktivno slamati mrtvu točku bezuvjetnog jedinstva koja je bitno svojstvo egzistencijalne beskonačnosti. Božanstvo uvijek mora obezbijediti svemir koji služi kao uzorak stvaranju drugih svemira, kao i savršene ličnosti i izvornu istinu, ljepotu i dobrotu kojima će stremiti sve podbožanske tvorevine. Bog uvijek prvo mora naći čovjeka kako bi čovjek zatim mogao naći Boga. Uvijek prvo mora postojati Otac Svih kako bi zatim moglo postojati sveopće sinstvo a potom sveopće bratstvo.

6. SVEMOĆ I SVESTVORITELJSTVO

Bog je istinski svemoguć, no on nije svestvoritelj--on nije sam učinio sve što je učinjeno. Svemoć obuhvaća potencijalnu moć Svemogućeg Vrhovnog i Vrhovnog Bića, no voljna djela Vrhovnog Boga ne predstavljaju

the Supreme are not the personal doings of God the Infinite.

To advocate the omnificence of primal Deity would be equal to disenfranchising well-nigh a million Creator Sons of Paradise, not to mention the innumerable hosts of various other orders of concurring creative assistants. There is but one uncaused Cause in the whole universe. All other causes are derivatives of this one First Great Source and Center. And none of this philosophy does any violence to the freewillness of the myriads of the children of Deity scattered through a vast universe.

Within a local frame, volition may appear to function as an uncaused cause, but it unfailingly exhibits inheritance factors which establish relationship with the unique, original, and absolute First Causes.

All volition is relative. In the originating sense, only the Father-I AM possesses finality of volition; in the absolute sense, only the Father, the Son, and the Spirit exhibit the prerogatives of volition unconditioned by time and unlimited by space. Mortal man is endowed with free will, the power of choice, and though such choosing is not absolute, nevertheless, it is relatively final on the finite level and concerning the destiny of the choosing personality.

Volition on any level short of the absolute encounters limitations which are constitutive in the very personality exercising the power of choice. Man cannot choose beyond the range of that which is choosable. He cannot, for instance, choose to be other than a human being except that he can elect to become more than a man; he can choose to embark upon the voyage of universe ascension, but this is because the human choice and the divine will happen to be coincident upon this point. And what a son desires and the Father wills will certainly come to pass.

In the mortal life, paths of differential conduct are continually opening and closing, and during the times when choice is possible the human personality is constantly deciding between these many courses of action. Temporal volition is linked to time, and it must await the passing of time to find opportunity for expression. Spiritual volition has begun to taste liberation from the fetters of time, having achieved partial escape from time sequence, and that is because spiritual volition is self-identifying with the will of God.

osobna djela Beskonačnog Boga.

Zagovarati ideju svestvoriteljstva izvornog Božanstva znači oduzeti prava gotovo milijuna Rajskih Sinova Stvoritelja, da ne govorimo o neborjenom mnoštvu različitih drugih redova suradničkih stvaralačkih pomoćnika. U cijelom svemiru postoji samo jedan neuzrokovan Uzrok. Svi su drugi uzroci izvodi ovog jednog Prvog Velikog Izvora i Centra. I ova filozofija ni u najmanjem ne narušava slobodnu volju nebrojene djece Božanstva koja su razasuta širom prostranog svemira.

U lokalnom okviru, može se činiti da volja djeluje kao neuzrokovani uzrok, no ona nepogrešivo ispoljava nasljedne faktore koji uspostavljaju odnos s jedinstvenim, izvornim i apsolutnim Prvim Izvorima.

Sva volja je relativna. U izvornom smislu, jedino Otac-JA JESAM posjeduje krajnost volje; u apsolutnom smislu, jedino Otac, Sin i Duh ispoljavaju povlastice volje koje nisu uvjetovane vremenom i ograničene prostorom. Smrtni čovjek je obdaren slobodnom voljom, moću izbora, i premda takav izbor nije apsolutan, on je svejedno relativno krajnji na konačnoj razini i u pogledu sudbine izborne ličnosti.

Na bilo kojoj razini izuzev apsolutne, volja susreće ograničenja koja počivaju u samoj ličnosti koja se koristi sposobnošću izbora. Čovjek ne može odabrati izvan dometa onog što mu je dostupno. On ne može, na primjer, odabrati da bude nešto drugo nego ljudsko biće, izuzev što može izabrati da postane nešto više nego čovjek; on može odabrati da krene na put smrtničkog uspona, no ovo je slučaj radi toga što se u ovom slučaju ljudski izbor i božja volja podudaraju. I ono što sin odabire a Otac želi mora biti ostvareno.

U toku smrtničkog života, stalno se otvaraju i zatvaraju mogućnosti za različite načine djelovanja i u periodu kad se otvaraju mogućnosti izbora, ljudska ličnost neprestano donosi odluke između mnogobrojnih načina djelovanja. Vremenska volja je povezana s vremenom, i kako bi stekla priliku za izražaj, ona mora sačekati na pravi čas. Duhovna volja je počela doživljavati okus slobode od okova vremena, kako je djelomično izbjegla vremenskom slijedu, i ovo je slučaj radi toga što se duhovna volja poistovjećuje s Božjom voljom.

Volition, the act of choosing, must function within the universe frame which has actualized in response to higher and prior choosing. The entire range of human will is strictly finite-limited except in one particular: When man chooses to find God and to be like him, such a choice is superfinite; only eternity can disclose whether this choice is also superabsonite.

To recognize Deity omnipotence is to enjoy security in your experience of cosmic citizenship, to possess assurance of safety in the long journey to Paradise. But to accept the fallacy of omnificence is to embrace the colossal error of Pantheism.

7. OMNISCIENCE AND PREDESTINATION

The function of Creator will and creature will, in the grand universe, operates within the limits, and in accordance with the possibilities, established by the Master Architects. This foreordination of these maximum limits does not, however, in the least abridge the sovereignty of creature will within these boundaries. Neither does ultimate foreknowledge -- full allowance for all finite choice -- constitute an abrogation of finite volition. A mature and farseeing human being might be able to forecast the decision of some younger associate most accurately, but this foreknowledge takes nothing away from the freedom and genuineness of the decision itself. The Gods have wisely limited the range of the action of immature will, but it is true will, nonetheless, within these defined limits.

Even the supreme correlation of all past, present, and future choice does not invalidate the authenticity of such choosings. It rather indicates the foreordained trend of the cosmos and suggests foreknowledge of those volitional beings who may, or may not, elect to become contributory parts of the experiential actualization of all reality.

Error in finite choosing is time bound and time limited. It can exist only in time and within the evolving presence of the Supreme Being. Such mistaken choosing is time possible and indicates (besides the incompleteness of the Supreme) that certain range of choice with which immature creatures must be endowed in order to enjoy universe progression by making freewill contact with reality.

Volja, čin izbora, mora djelovati u sastavu kozmičkog okvira koji je aktualiziran kao posljedica višeg i ranijeg izbora. Cjelokupni domet ljudske volje je strogo ograničen konačnošću, izuzev u jednom slučaju: Kada čovjek odabire da nađe Boga i da mu postane nalik, takav je izbor nadkonačan; jedino vječnost može pokazati da li je takav izbor nadapsonitan.

Prepoznati svemoć Božanstva znači uživati sigurnost vlastitog iskustva kozmičkog državljanstva, posjedovati uvjerenje u bezbjednost dugačkog putovanja prema Raju. No prihvatiti neistinitost svestvoriteljstva znači prihvatiti kolosalnu zabludu Panteizma.

7. SVEZNANJE I PREDESTINACIJA

U velikom svemiru, djelovanje volje Stvoritelja i volje stvorenog bića operira u okviru ograničenja i u skladu s mogućnostima koje uspostavljaju Glavni Arhitekti. Međutim, ovo predodređenje takvih maksimalnih ograničenja ni u najmanjem ne premošćuje suverenitet volje stvorenog bića u sastavu ovih ograničenja. Ni ultimno predznanje--puna prilika za donošenje cjelokupnog konačnog izbora--ne predstavlja poništenje konačne volje. Zrelo i dalekovidno ljudsko biće može biti u stanju s najvišom preciznošću predvidjeti odluke nekog mlađeg suradnika, no ovo predznanje ni u najmanjem ne oduzima slobodu i istinitost same takve odluke. Bogovi su mudro ograničili raspon djelovanja nezrele volje, no u okviru tako označenih granica, ova je volje svejedno istinska.

Čak i vrhovno usklađenje sveg prošlog, sadašnjeg i budućeg izbora ne poništava autentičnost takvih izbora. Ono prije ukazuje na predodređeni pravac kozmičkog djelovanja i nagovještava predznanje onih voljnih bića koja eventualno mogu odlučiti da doprinesu dijelove iskustvene aktualizacije cijeloj stvarnosti.

Greška koju je moguće počiniti pri konačnom izboru ograničena je vremenom i prostorom. Ona može postojati jedino u vremenu i jedino u sastavu evoluirajuće prisutnosti Vrhovnog Bića. Tako pogrešan izbor je moguć u vremenu i označava (osim nepostojnosti Vrhovnog) da nezrela stvorena bića moraju biti obdarena izvjesnim opsegom izbora kako bi bila u stanju uživati kozmičko napredovanje tako što će slobodnom voljom uspostavljati kontakt sa stvarnošću.

Sin in time-conditioned space clearly proves the temporal liberty -- even license -- of the finite will. Sin depicts immaturity dazzled by the freedom of the relatively sovereign will of personality while failing to perceive the supreme obligations and duties of cosmic citizenship.

Iniquity in the finite domains reveals the transient reality of all God-unidentified selfhood. Only as a creature becomes God identified, does he become truly real in the universes. Finite personality is not self-created, but in the superuniverse arena of choice it does self-determine destiny.

The bestowal of life renders material-energy systems capable of self-perpetuation, self-propagation, and self-adaptation. The bestowal of personality imparts to living organisms the further prerogatives of self-determination, self-evolution, and self-identification with a fusion spirit of Deity.

Subpersonal living things indicate mind activating energy-matter, first as physical controllers, and then as adjutant mind-spirits. Personality endowment comes from the Father and imparts unique prerogatives of choice to the living system. But if personality has the prerogative of exercising volitional choice of reality identification, and if this is a true and free choice, then must evolving personality also have the possible choice of becoming self-confusing, self-disrupting, and self-destroying. The possibility of cosmic self-destruction cannot be avoided if the evolving personality is to be truly free in the exercise of finite will.

Therefore is there increased safety in narrowing the limits of personality choice throughout the lower levels of existence. Choice becomes increasingly liberated as the universes are ascended; choice eventually approximates divine freedom when the ascending personality achieves divinity of status, supremacy of consecration to the purposes of the universe, completion of cosmic-wisdom attainment, and finality of creature identification with the will and the way of God.

8. CONTROL AND OVERCONTROL

In the time-space creations, free will is hedged about with restraints, with limitations. Material-life evolution is first mechanical, then mind activated, and (after the bestowal of personality) it may become spirit directed. Organic evolution on the inhabited

Grieh u sastavu prostora koji je ograničen vremenom jasno dokazuje vremensku slobodu--čak i samodopuštenje-- konačne volje. Grieh zorno prikazuje nezrelost bića koje je zaslijepljeno slobodom relativno suvremene volje ličnosti, a koje u isto vrijeme ne uspijeva spoznati odgovornosti i dužnosti kozmičkog državljanstva.

Nitkovluk u konačnim domenama otkriva prolaznu stvarnost cjelokupnog bitka koji nije poistovjećen s Bogom. Jedino postovjećujući se s Bogom, stvoreno biće postaje istinski stvarno u svemirima. Konačna ličnost nije samostvorena, no u sastavu nadkozmičkog izbornog okvira, ona sama kroji svoju sudbinu.

Zahvaljujući darivanju života, materijalno-energetski sistemi postižu sposobnost samoproduženja, samoumnoženja i samoprilagodnja. Darivanje ličnosti pruža živim organizmima daljnje povlastice samoopredjeljenja, samoevolucije i samopoistovjećenja s duhom Božanstva putem spajanja s istim.

Podlične žive stvari indiciraju energiju-materiju koju aktivira um, prvo u vidu fizičkih kontrolera, a zatim u djelovanju pomoćnih duhova uma. Čovjek prima ličnost od Oca i zahvaljujući ovom obdarenju, živi sistem prima jedinstvene povlastice izbora. No ako ličnost ima povlasticu da se poistovjeti sa stvarnošću zahvaljujući izboru slobodne volje, i ako se tu radi o istinskom i slobodnom izboru, onda se toj evoluirajućoj ličnosti mora pružiti prilika za samopometnju, samoporemećenje i samouništenje. Kako bi evoluirajuća ličnost mogla biti istinski slobodna pri korištenju svoje konačne volje, ona mora imati mogućnost za kozmičko samouništenje.

Velika sigurnost stoga počiva u ograničenju izbora koji se pruža ličnostima nižih razina egzistencije. Kako se biće uspinje svemirima, otvaraju se sve veće mogućnosti izbora; izbor se vremenom približava slobodi nakon što se uspinjuća ličnost približi statusu božanstvenosti, vrhovnosti posvećenja kozmičkim ciljevima, upotpunjenja postignuća kozmičke mudrosti, i krajnosti poistivjećenja volje stvorenog bića s voljom i putem Boga.

8. KONTROLA I NADKONTROLA

U vremensko-prostornim tvorevinama, slobodna volja je omeđena sponama i ograničenjima. Evolucija smrtničkog života je isprva mehanička, zatim aktivirana umom, a potom (nakon darivanja ličnosti) njome može početi upravljati duh. Erganska evolucija na nasljenim svjetovima worlds is physically

limited by the potentials of the original physical-life implantations of the Life Carriers.

Mortal man is a machine, a living mechanism; his roots are truly in the physical world of energy. Many human reactions are mechanical in nature; much of life is machinelike. But man, a mechanism, is much more than a machine; he is mind endowed and spirit indwelt; and though he can never throughout his material life escape the chemical and electrical mechanics of his existence, he can increasingly learn how to subordinate this physical-life machine to the directive wisdom of experience by the process of consecrating the human mind to the execution of the spiritual urges of the indwelling Thought Adjuster.

The spirit liberates, and the mechanism limits, the function of will. Imperfect choice, uncontrolled by mechanism, unidentified with spirit, is dangerous and unstable. Mechanical dominance insures stability at the expense of progress; spirit alliance liberates choice from the physical level and at the same time assures the divine stability produced by augmented universe insight and increased cosmic comprehension.

The great danger that besets the creature is that, in achieving liberation from the fetters of the life mechanism, he will fail to compensate this loss of stability by effecting a harmonious working liaison with spirit. Creature choice, when relatively liberated from mechanical stability, may attempt further self-liberation independent of greater spirit identification.

The whole principle of biologic evolution makes it impossible for primitive man to appear on the inhabited worlds with any large endowment of self-restraint. Therefore does the same creative design which purposed evolution likewise provide those external restraints of time and space, hunger and fear, which effectively circumscribe the subspiritual choice range of such uncultured creatures. As man's mind successfully overstrides increasingly difficult barriers, this same creative design has also provided for the slow accumulation of the racial heritage of painfully garnered experiential wisdom -- in other words, for the maintenance of a balance between the diminishing external restraints and the augmenting internal restraints.

fizičke je ograničena potencijalima izvornih implantacija fizičkog života koje su izveli Prijenosnici Života.

Smrtnički čovjek je stroj, živi stroj; njegovo korijenje istinski zadire u fizički svijet energije. Mnoge ljudske reakcije imaju čisto mehaničku narav; velik dio života nalikuje stroju. No čovjek, mehanizam, predstavlja daleko više nego samo stroj; on je obdaren umom i u njemu živi duh; i premda u toku svog materijalnog života on ne može izbjeći kemijskom i električnom mehanizmu svog života, on može sve naučiti sve bolje vladati ovim strojem fizičkog života i potčiniti ga odlukama mudrosti iskustva tako što će posvetiti ljudski um izvršenju duhovnih poriva unutarnjeg Misaonog Ispravljača.

Dok mehanizam ograničava, duh oslobađa, djelovanje volje. Nesavršen izbor koji ne počiva pod upravom mehanizma, koji se nije poistovjetio s duhom, opasan je nepostojan. Mehanička dominacija osigurava stabilnost na štetu napretka; ujedinjenje s duhom oslobađa izbor od fizičke razine i istodobno osigurava božansku stabilnost koju donosi povišen kozmički uvid i uvećano kozmičko razumijevanje.

Velika opasnost opsjeda stvoreno biće koje, postigavši oslobođenje od okova životnog mehanizma, ne uspije nadoknaditi ovaj gubitak stabilnosti tako što će postići skladnu i djelotvornu zajednicu s duhom. Nakon što se relativno oslobodi mehaničke stabilnosti, sloboda stvorenog bića može pokušati postići samooslobođenje neovisno o značajnijem poistovjećenju s duhom.

Radi cjelokupnog principa biološke evolucije, primitivni čovjek se ne može pojaviti na naseljenom svijetu obdaren značajnom mjerom samoobuzdanja. Radi toga, isti stvaralački plan koji je uzrokovao evoluciju, pruža ta spoljašnja sredstva obuzdanja vremena i prostora, gladi i straha, koja djelotvorno ograničavaju podduhovni opseg izbora tako nerazvijenih stvorenih bića. Kako čovječiji um uspijeva prekoračiti sve teže prepreke, isti ovaj stvaralački plan stvara uvjete za polagano uvećanje rasnog nasljeđa teško stečene iskustvene mudrosti--drugim riječima, uspostavlja ravnotežu između sve slabijih spoljašnjih ograničenja i sve viših unutarnjih obuzdanja.

The slowness of evolution, of human cultural progress, testifies to the effectiveness of that brake -- material inertia -- which so efficiently operates to retard dangerous velocities of progress. Thus does time itself cushion and distribute the otherwise lethal results of premature escape from the next-encompassing barriers to human action. For when culture advances overfast, when material achievement outruns the evolution of worship-wisdom, then does civilization contain within itself the seeds of retrogression; and unless buttressed by the swift augmentation of experiential wisdom, such human societies will recede from high but premature levels of attainment, and the "dark ages" of the interregnum of wisdom will bear witness to the inexorable restoration of the imbalance between self-liberty and self-control.

The iniquity of Caligastia was the by-passing of the time governor of progressive human liberation -- the gratuitous destruction of restraining barriers, barriers which the mortal minds of those times had not experientially overridden.

That mind which can effect a partial abridgment of time and space, by this very act proves itself possessed of the seeds of wisdom which can effectively serve in lieu of the transcended barrier of restraint.

Lucifer similarly sought to disrupt the time governor operating in restraint of the premature attainment of certain liberties in the local system. A local system settled in light and life has experientially achieved those viewpoints and insights which make feasible the operation of many techniques that would be disruptive and destructive in the presettled eras of that very realm.

As man shakes off the shackles of fear, as he bridges continents and oceans with his machines, generations and centuries with his records, he must substitute for each transcended restraint a new and voluntarily assumed restraint in accordance with the moral dictates of expanding human wisdom. These self-imposed restraints are at once the most powerful and the most tenuous of all the factors of human civilization -- concepts of justice and ideals of brotherhood. Man even qualifies himself for the restraining garments of mercy when he dares to love his fellow men, while he achieves the beginnings of spiritual brotherhood when he elects to mete out to them that treatment which he himself

Sporost evolucije--ljudskog kulturnog napretka--pruža svjedočanstvo djelotvornosti te kočnice--materijalne inercije--koja tako djelotvorno usporava opasnu brzinu napretka. Samo vrijeme tako ublažava i neutralizira potencijalno smrtonosne rezultate preuranjenog oslobođenja ljudskog djelovanja od bližih ograničenja. Jer prilikom prebrzog napretka kulture, u slučajevima gdje materijalno dostignuće preteče evoluciju obožavalačke mudrosti, civilizacija u sebi nosi retrogresivno sjeme; i ako im uvećanje iskustvene mudrosti ne pruži snagu i potporu, takva će ljudska društva izgubiti visoke premda prerano stečene razine postignuća i "tamno doba" međuvlada mudrosti pružit će svjedočanstvo neumoljivoj potrebi da se uspostavi izgubljena ravnoteža između samooslobođenja i samoobuzdanja.

Kaligastijin se nitkovluk sastoji u tome što je nastojao običi komponentu vremena koja upravlja naprednim ljudskim oslobođenjem--proizvoljno uništenje obuzdavajućih prepreka, prepreka koje smrtnički umovi toga vremena još uvijek nisu bili iskustveno prevazišli.

Um koji je u stanju djelomično premostiti vrijeme i prostor samim ovim činom dokazuje da posjeduje sjeme mudrosti koje je u stanju djelotvorno služiti u zajednici s prevaziđenom preprekom obuzdanja.

Lucifer je istodobno nastojao poremetiti upravu vremena koja obuzda prerano postignuće izvjesnih sloboda u lokalnom sistemu. Lokalni sistem koji je stabiliziran u svjetlu i životu iskustveno je postigao stanovišta i uvide koji su omogućili djelovanje mnogih vještina koje bi se pokazale razdornim i destruktivnim da su uvedene za ranijih stadija istog tog svijeta.

Kako se čovjek oslobađa okova straha, kako svojim strojevima povezuje kontinente, i kako svojim zapisima povezuje generacije i stoljeća, on mora postaviti na mjesto svakog prevaziđenog obuzdanja novo i dobrovoljno obuzdanje koje nalažu moralne odluke sve šire ljudske vizije. Ova samonametnuta obuzdanja istodobno predstavljaju najsnažnije i najkrhkije komponente ljudske civilizacije--koncepte pravde i ideale bratstva. Čovjek čak postaje vrijedan obuzdavajućeg ruha milosrđa kad se usuđuje voljeti svoje bližnje, dok postiže početke duhovnog bratstva svakom prilikom kad se prema njima odluči odnositi onako kako bi sam očekivao da se drugi odnose prema

would be accorded, even that treatment which he conceives that God would accord them.

An automatic universe reaction is stable and, in some form, continuing in the cosmos. A personality who knows God and desires to do his will, who has spirit insight, is divinely stable and eternally existent. Man's great universe adventure consists in the transit of his mortal mind from the stability of mechanical statics to the divinity of spiritual dynamics, and he achieves this transformation by the force and constancy of his own personality decisions, in each of life's situations declaring, "It is my will that your will be done."

9. UNIVERSE MECHANISMS

Time and space are a conjoined mechanism of the master universe. They are the devices whereby finite creatures are enabled to coexist in the cosmos with the Infinite. Finite creatures are effectively insulated from the absolute levels by time and space. But these insulating media, without which no mortal could exist, operate directly to limit the range of finite action. Without them no creature could act, but by them the acts of every creature are definitely limited.

Mechanisms produced by higher minds function to liberate their creative sources but to some degree unvaryingly limit the action of all subordinate intelligences. To the creatures of the universes this limitation becomes apparent as the mechanism of the universes. Man does not have unfettered free will; there are limits to his range of choice, but within the radius of this choice his will is relatively sovereign.

The life mechanism of the mortal personality, the human body, is the product of supermortal creative design; therefore it can never be perfectly controlled by man himself. Only when ascending man, in liaison with the fused Adjuster, self-creates the mechanism for personality expression, will he achieve perfected control thereof.

The grand universe is mechanism as well as organism, mechanical and living -- a living mechanism activated by a Supreme Mind, co-ordinating with a Supreme Spirit, and finding expression on maximum levels of power and personality unification as the Supreme Being. But to deny the mechanism of the finite creation is to deny fact and to disregard reality.

njemu, čak i onako kako misli da bi se Bog prema njima odnosio.

Automatsko reagiranje svemira u kozmosu stabilno je i u izvjesnom smislu čak i trajno. Ličnost koja zna Boga i želi činiti njegovu volju, koja posjeduje uvid duha, božanski je stabilna i vječno postojeća. Čovjekova se najveća kozmička pustolovina sastoji u prijelazu njegovog smrtničkog uma od stabilnosti mehaničke statike do božanstvenosti duhovne dinamike, i on postiže ovaj preobražaj silom i postojanošću odluka svoje ličnosti, u svakoj životnoj situaciji izjavljujući, "Moja je volja da bude tvoja volja."

9. KOZMIČKI MEHANIZMI

Zajednički, vrijeme i prostor tvore mehanizam glavnog svemira. Oni su sredstva kojima konačna stvorena bića mogu postojati u kozmosu istodobno s Beskonačnim. Vrijeme i prostor djelotvorno izliraju konačna bića od apsolutnih razina. No ova izolirajuća sredstva bez kojih smrtnici ne bi mogli postojati, izravno graniče raspon konačnog djelovanja. Premda bez njih, stvorena bića ne bi bila u stanju djelovati, ona značajno oragničavaju djela svakog stvorenog bića.

Mehanizmi koje proizvode viši umovi oslobađaju njihove stvaralačke izvore, dok do izvjesnog stupnja neminovno ograničavaju djelovanje svih podređenih inteligencija. Kozmičkim stvorenjima, ova ograničenja postaju jasno uočljiva u vidu mehanizama koji vladaju u svemirima. Čovjekova volja nije posve slobodna; izvjesna ograničenja sužavaju raspon njegovog odabira, premda je u okviru ovog odabira čovjekova volja relativno suverena.

Životni mehanizam smrtničke ličnosti--ljudsko tijelo--predstavlja proizvod nadsmrtničke stvaralačke zamisli; sam čovjek ga stoga nikad neće moći u cjelosti kontrolirati. Jedino kada uspinjući čovjek, nakon što bude spojen s Ispravljačem, sam stvori mehanizam kojim će postići izražaj ličnosti, on će postići savršenu kontrolu ovog mehanizma.

Veliki svemir predstavlja mehanizam kao i organizam--kako je i mehanički i živ--živi mehanizam kojeg pokreće Vrhovni Um, koji se usklađuje s Vrhovnim Duhom i koji postiže izražaj na najvišim razinama ujedinjenja moći i ličnosti u vidu Vrhovnog Bića. Zanimljati postojanje mehanizma konačne tvorevine znači zanimljati činjenicu i potcijeniti stvarnost.

Mechanisms are the products of mind,

creative mind acting on and in cosmic potentials. Mechanisms are the fixed crystallizations of Creator thought, and they ever function true to the volitional concept that gave them origin. But the purposiveness of any mechanism is in its origin, not in its function.

These mechanisms should not be thought of as limiting the action of Deity; rather is it true that in these very mechanics Deity has achieved one phase of eternal expression. The basic universe mechanisms have come into existence in response to the absolute will of the First Source and Center, and they will therefore eternally function in perfect harmony with the plan of the Infinite; they are, indeed, the nonvolitional patterns of that very plan.

We understand something of how the mechanism of Paradise is correlated with the personality of the Eternal Son; this is the function of the Conjoint Actor. And we have theories regarding the operations of the Universal Absolute with respect to the theoretical mechanisms of the Unqualified and the potential person of the Deity Absolute. But in the evolving Deities of Supreme and Ultimate we observe that certain impersonal phases are being actually united with their volitional counterparts, and thus there is evolving a new relationship between pattern and person.

In the eternity of the past the Father and the Son found union in the unity of the expression of the Infinite Spirit. If, in the eternity of the future, the Creator Sons and the Creative Spirits of the local universes of time and space should attain creative union in the realms of outer space, what would their unity create as the combined expression of their divine natures? It may well be that we are to witness a hitherto unrevealed manifestation of Ultimate Deity, a new type of superadministrator. Such beings would embrace unique prerogatives of personality, being the union of personal Creator, impersonal Creative Spirit, mortal-creature experience, and progressive personalization of the Divine Minister. Such beings could be ultimate in that they would embrace personal and impersonal reality, while they would combine the experiences of Creator and creature. Whatever the attributes of such third persons of these postulated functioning trinities of the creations of outer space, they will sustain something of the same relation to their Creator Fathers and their Creative Mothers that

Mehanizmi su proizvod uma, oni su stvaralački um koji djeluje kako u sastavu tako i iznad kozmičkih potencijala. Mehanizmi predstavljaju utvrđene kristalizacije misli Stvoritelja i uvijek djeluju u skladu s konceptom slobodne volje od koje su potekli. No svrsishodnost izvjesnog mehanizma počiva u njegovom porijeklu a ne u njegovom djelovanju.

Nemojte misliti da ovi mehanizmi graniče djelovanje Božanstva; prije je istina da upravo zahvaljujući njima, Božanstvo može postići jednu fazu vječnog izražaja. Osnovni kozmički mehanizmi nastaju kao odgovor na apsolutnu volju Prvog Izvora i Centra i stoga moraju vječno djelovati u savršenom skladu s planom Beskonačnog; oni zaista predstavljaju uzorke samog tog plana koji nisu voljne naravi.

Do izvjesne mjere razumijemo metodu usklađenja Rajskog mehanizma s ličnosti Vječnog Sina; ona proizlazi iz djelovanja Združenog Činitelja. Isto tako, teoretski nagađamo način djelovanja Univerzalnog Apsoluta u odnosu na teoretske mehanizme Bezuvjetnog i potencijalnu osobu Apsolutnog Božanstva. No u evoluirajućim Božanstvima Vrhovnog i Ultimnog, opažamo da se izvesne bezlične faze stvarno ujedinjuju s njihovim voljnim protuparovima, čime evoluiraju novi odnos između uzorka i osobe.

U vječnosti prošlosti, Otac i Sin su našli jedinstvo u zajedničkom izražaju Beskonačnog Duha. Ako u vrčnisti budućnosti Sinovi Stvoritelji i Stvaralački Duhovi lokalnih svemira vremena i prostora postignu stvaralačko jedinstvo u domenama spoljašnjeg prostora, što će proizaći iz njihove zajednice i postati združeni izražaj njihovih božanskih naravi? Može biti da ćemo biti svjedoci dotada neotkrivenog ispoljenja Ultimnog Božanstva, novi oblik visokog administrativnog upravitelja. Takva bića mogu posjedovati visoke povlastice ličnosti kako će u njima biti ujedinjen lični Stvoritelj, bezlični Stvaralački Duh, iskustvo smrtnog stvorenog bića, te sve viša personifikacija Božanske Služiteljice. Takva bi bića mogla biti ultimna kako će njima biti postignuto ujedinjenje lične i bezlične stvarnosti, dok će istodobno spajati iskustva Stvoritelja i stvorenog bića. Kakva god bila svojstva takvih trećih ličnosti ovih mogućih operativnih trojstava tvorevina spoljašnjeg prostora, oni će se djelomično odnositi prema svojim Stvaralačkim Očevima i svojim Stvaralačkim

the Infinite Spirit does to the Universal Father and the Eternal Son.

God the Supreme is the personalization of all universe experience, the focalization of all finite evolution, the maximization of all creature reality, the consummation of cosmic wisdom, the embodiment of the harmonious beauties of the galaxies of time, the truth of cosmic mind meanings, and the goodness of supreme spirit values. And God the Supreme will, in the eternal future, synthesize these manifold finite diversities into one experientially meaningful whole, even as they are now existentially united on absolute levels in the Paradise Trinity.

10. FUNCTIONS OF PROVIDENCE

Providence does not mean that God has decided all things for us and in advance. God loves us too much to do that, for that would be nothing short of cosmic tyranny. Man does have relative powers of choice. Neither is the divine love that shortsighted affection which would pamper and spoil the children of men.

The Father, Son, and Spirit -- as the Trinity -- are not the Almighty Supreme, but the supremacy of the Almighty can never be manifest without them. The growth of the Almighty is centered on the Absolutes of actuality and predicated on the Absolutes of potentiality. But the functions of the Almighty Supreme are related to the functions of the Paradise Trinity.

It would appear that, in the Supreme Being, all phases of universe activity are being partially reunited by the personality of this experiential Deity. When, therefore, we desire to view the Trinity as one God, and if we limit this concept to the present known and organized grand universe, we discover that the evolving Supreme Being is the partial portraiture of the Paradise Trinity. And we further find that this Supreme Deity is evolving as the personality synthesis of finite matter, mind, and spirit in the grand universe.

The Gods have attributes but the Trinity has functions, and like the Trinity, providence is a function, the composite of the other-than-personal overcontrol of the universe of universes, extending from the evolutionary levels of the Sevenfold synthesizing in the power of the Almighty on up through the

Majkama na isti način na koji se Beskonačni Duh odnosi prema Ocu Svih i Vječnom Sinu.

Vrhovni Bog predstavlja personifikaciju cjelokupnog kozmičkog iskustva, usredotočenje sve konačne evolucije, maksimalno uvećanje sve stvarnosti stvorenog bića, dovršenje kozmičke mudrosti, utjelovljenje skladnih ljepota vremenskih galaksija, istinu kozmičkih značenja uma i dobrotu vrhovnih vrijednosti duha. I u vječnoj budućnosti, Vrhovni Bog treba ujediniti i povezati ove mnogostruke konačne različitosti u jednu smislenu iskustvenu cjelinu, upravo kao što ovog časa na apsolutnim razinama egzistencijalno ujedinjene u Rajskom Trojstvu.

10. ULOGE PROVIDNOSTI

Providnost ne znači da je Bog unaprijed za nas o svemu odlučio. Bog nas suviše voli kako bi mogao takvo što učiniti, jer ti bi bilo jednako kozmičkoj tiraniji. Čovjek uistinu ima relativnu moći odabira. Isto tako, božanska ljubav nije kratkovida briga koja bi razmazila čovječju djecu pretjerano im ugađajući.

Otac, Sin i Duh--kao Trojstvo--nisu Svemoćni Vrhovni, premda se vrhovnost Svemogućeg bez njih nikad ne bi mogla ispoljiti. U svom razvoju, Svemoćni se usredotočuje na Apsolute aktualnosti dok se zasniva na Apsolutima potencijalnosti. Međutim, uloge Svemogućeg Vrhovnog odnose se na djelovanje Rajskog Trojstva.

Stoga se čini da se u Vrhovnom Biću djelomično ujedinjuju sve faze kozmičke aktivnosti ličnošću istog ovog iskustvenog Božanstva. Kad, stoga, želimo promatrati Trojstvo kao jednog Boga i ako ograničimo ovaj koncept na trenutno veliki svemir u njegovom sadašnjem poznatom i organiziranom okviru, možemo otkriti da evoluirajuće Vrhovno Biće predstavlja djelomično predočenje Rajskog Trojstva. I dalje može ustanoviti da ovo Vrhovno Biće evoluirao kao sinteza ličnosti koja povezuje konačnu materiju, um i duh velikog svemira.

Bogovi imaju svojstva dok Trojstvo ima uloge i poput Trojstva, providnost predstavlja ulogu koja se sastoji od naduprave svemirom nad svemirima koja nije lična, a koja se proteže od evolucijskih razina Sedmostrukog ujedinjujući se u moći Svemogućeg sve više, do transcendentnih transcendental realms of the Ultimacy of Deity.

God loves each creature as a child, and that love overshadows each creature throughout all time and eternity. Providence functions with regard to the total and deals with the function of any creature as such function is related to the total. Providential intervention with regard to any being is indicative of the importance of the function of that being as concerns the evolutionary growth of some total; such total may be the total race, the total nation, the total planet, or even a higher total. It is the importance of the function of the creature that occasions providential intervention, not the importance of the creature as a person.

Nevertheless, the Father as a person may at any time interpose a fatherly hand in the stream of cosmic events all in accordance with the will of God and in consonance with the wisdom of God and as motivated by the love of God.

But what man calls providence is all too often the product of his own imagination, the fortuitous juxtaposition of the circumstances of chance. There is, however, a real and emerging providence in the finite realm of universe existence, a true and actualizing correlation of the energies of space, the motions of time, the thoughts of intellect, the ideals of character, the desires of spiritual natures, and the purposive volitional acts of evolving personalities. The circumstances of the material realms find final finite integration in the interlocking presences of the Supreme and the Ultimate.

As the mechanisms of the grand universe are perfected to a point of final precision through the overcontrol of mind, and as creature mind ascends to the perfection of divinity attainment through perfected integration with spirit, and as the Supreme consequently emerges as an actual unifier of all these universe phenomena, so does providence become increasingly discernible.

Some of the amazingly fortuitous conditions occasionally prevailing on the evolutionary worlds may be due to the gradually emerging presence of the Supreme, the foretasting of his future universe activities. Most of what a mortal would call providential is not; his judgment of such matters is very handicapped by lack of farsighted vision into the true meanings of the circumstances of life. razina Ultimnosti Božanstva.

Bog voli svako stvoreno biće kao svoje dijete, i ta se ljubav pruža zakrilje svakom biću cijelog vremena i prostora. Providnost djeluje u odnosu na cijelo i tiče se djelovanja bilo kojeg stvorenog bića kako se to djelovanje odnosi naspram cijelom. Mjera do koje providnost intervenira u životu izvjesnog bića ukazuje na značaj djelovanja tog bića u pogledu evolucijskog rasta neke cjelokupne jedinice; ta cjelokupna jedinica može biti cijela rasa, cijela nacija, cijeli planet ili čak cijela viša cjelokupnost. Značaj uloge stvorenog bića predstavlja to što podstiče djelovanje providencije, a značaj samog tog stvorenog bića ili osobe.

Unatoč tome, kao osoba Otac se uvijek može očinski uplesti u tok kozmičkih događaja u skladu s Božjom voljom, u suglasnosti s Božjom mudrošću i vođen motivacijom Božje ljubavi.

No ono što čovjek naziva providnošću, vrlo često predstavlja proizvod njegove mašte, povoljan premda slučajan splet okolnosti. U konačnoj domeni kozmičke egzistencije, međutim, postoji stvarna i javljajuća providnost, istinsko i aktualizirajuće usklađenje energija prostora, kretnji vremena, misli intelekta, ideala karaktera, žudnji duhovne naravi i svrsishodnih voljnih djela evoluirajućih ličnosti. Okolnosti materijalnih domena susreću krajnju konačnu integraciju uzajamno isprepletenih prisutnosti Vrhovnog i Ultimnog.

Kako se mehanizmi velikog svemira usavršavaju postižući krajnju preciznost koja je moguća zahvaljujući umnoj nadkontroli, i kako se um stvorenog bića uspinje do savršenog postignuća božanstvenosti zahvaljujući usavršenoj integraciji s duhom, i kako se zatim Vrhovni javlja kao aktualni ujedinitelj svih ovih kozmičkih pojava, providnost postaje sve uočljivija.

Izvjesni nevjerovatno srećni uvjeti koji povremeno znaju prevladati na evolucijskim svjetovima mogu biti rezultat postupno javljajućeg Vrhovnog, prvi nagovještaj njegovih budućih aktivnosti. Najveći dio onoga što smrtni čovjek naziva providnošću ustvari to nije; čovjekov sud o takvim stvarima uveliko je opterećen nedostatkom dalekovidog razumijevanja. Much of what a mortal would call good luck might really be bad luck; the smile of fortune

that bestows unearned leisure and undeserved wealth may be the greatest of human afflictions; the apparent cruelty of a perverse fate that heaps tribulation upon some suffering mortal may in reality be the tempering fire that is transmuting the soft iron of immature personality into the tempered steel of real character.

There is a providence in the evolving universes, and it can be discovered by creatures to just the extent that they have attained capacity to perceive the purpose of the evolving universes. Complete capacity to discern universe purposes equals the evolutionary completion of the creature and may otherwise be expressed as the attainment of the Supreme within the limits of the present state of the incomplete universes.

The love of the Father operates directly in the heart of the individual, independent of the actions or reactions of all other individuals; the relationship is personal -- man and God. The impersonal presence of Deity (Almighty Supreme and Paradise Trinity) manifests regard for the whole, not for the part. The providence of the overcontrol of Supremacy becomes increasingly apparent as the successive parts of the universe progress in the attainment of finite destinies. As the systems, constellations, universes, and superuniverses become settled in light and life, the Supreme increasingly emerges as the meaningful correlator of all that is transpiring, while the Ultimate gradually emerges as the transcendental unifier of all things.

In the beginnings on an evolutionary world the natural occurrences of the material order and the personal desires of human beings often appear to be antagonistic. Much that takes place on an evolving world is rather hard for mortal man to understand -- natural law is so often apparently cruel, heartless, and indifferent to all that is true, beautiful, and good in human comprehension. But as humanity progresses in planetary development, we observe that this viewpoint is modified by the following factors:

1. Man's augmenting vision -- his increased understanding of the world in which he lives; his enlarging capacity for the comprehension of the material facts of time, the meaningful ideas of thought, and the valuable ideals of spiritual insight. As long as men measure only by the yardstick of the istinskih značenja životnih okolnosti. Najveći dio toga što čovjek naziva srećom ustavi može

biti nesreća; naklonost sudbine koja čovjeku pruža nezarađenu dokolicu i nezasluženo bogatstvo može biti najveća ljudska nesreća; naizgled okrutna ruka izopačene sudbine koja zasipa nekog napaćenog smrtnika velikim nevoljama može ustvari biti preobražajna vatra koja kali meko željezo nezrele ličnosti u prekaljeni čelik stvarnog karaktera.

U evoluirajućim svemirima djeluje istinska providnost koju su stvorena bića u stanju razabrati ovisno o mjeri postignuća sposobnosti da raspoznaju svrhu evoluirajućih svemira. Cjelovita sposobnost stvorenog bića da opazi kozmičke namjere jednaka je evolucijskom upotpunjenju njegovog razvoja i može se ispoljiti kao postignuće Vrhovnog u okviru trenutnog stadija nepotpunih svemira.

Očeva ljubav izravno djeluje u srcu individue, neovisno o djelima ili reakcijama svih drugih individua; odnos je ličan--čovjek i Bog. Nelična prisutnost Božanstva (Svemogućí Vrhovni i Rajsko Trojstvo) ispoljava interes prema cijelom, ne prema njegovom dijelu. Providnost nadkontrola Vrhovnog postje sve očiglednija kako jedan za drugim, dijelovi kozmosa napreduju u postignuću konačnih sudbina. Kao sistemi, zvijezda, svemiri i nadsvemiri postaju stabilizirani u stadiju svejta i života, Vrhovni se sve više pojavljuje kao smisleni uskladitelj svih događaja, dok se Ultimni sve više pojavljuje kao sveopći transcendentalni ujedinitelj.

U početnom stadiju evolucijskog svijeta, čini da prirodne pojave materijalnog reda djeluju protivno osobnim željama ljudskih bića. Smrtnom čovjeku je vrlo teško razumjeti najveći dio onog što se odvija na evolucijskim svjetovima--zakon prirode najčešće djeluje okrutan, bezdušan i ravnodušan naspram svega što čovjek shvaća istinitim, lijepim i dobrim. No u toku daljeg planetarnog napretka čovječanstva, opažamo da na ovo stanovište utječu slijedeći faktori:

1. Čovjekovo sve više gledište-- njegovo sve veće razumijevanje svijeta u kojem živi; njegova sve veća sposobnost da razumije materijalne činjenice vremena, smislene ideje misli i vrijedne ideale duhovnog uvida. No sve dok ljudi pri mjerenju budu koristili jedino stvari fizičke prirode,

things of a physical nature, they can never hope to find unity in time and space.

2. Man's increasing control -- the gradual accumulation of the knowledge of the laws of the material world, the purposes of spiritual existence, and the possibilities of the philosophic co-ordination of these two realities. Man, the savage, was helpless before the onslaughts of natural forces, was slavish before the cruel mastery of his own inner fears. Semicivilized man is beginning to unlock the storehouse of the secrets of the natural realms, and his science is slowly but effectively destroying his superstitions while at the same time providing a new and enlarged factual basis for the comprehension of the meanings of philosophy and the values of true spiritual experience. Man, the civilized, will someday achieve relative mastery of the physical forces of his planet; the love of God in his heart will be effectively outpoured as love for his fellow men, while the values of human existence will be nearing the limits of mortal capacity.

3. Man's universe integration -- the increase of human insight plus the increase of human experiential achievement brings him into closer harmony with the unifying presences of Supremacy -- Paradise Trinity and Supreme Being. And this is what establishes the sovereignty of the Supreme on the worlds long settled in light and life. Such advanced planets are indeed poems of harmony, pictures of the beauty of achieved goodness attained through the pursuit of cosmic truth. And if such things can happen to a planet, then even greater things can happen to a system and the larger units of the grand universe as they too achieve a settledness indicating the exhaustion of the potentials for finite growth.

On a planet of this advanced order, providence has become an actuality, the circumstances of life are correlated, but this is not only because man has come to dominate the material problems of his world; it is also because he has begun to live according to the trend of the universes; he is following the pathway of Supremacy to the attainment of the Universal Father.

The kingdom of God is in the hearts of men, and when this kingdom becomes actual in the heart of every individual on a world, then God's rule has become actual on that planet; and this is the attained sovereignty of the Supreme Being.

nikad se ne mogu nadati da će naći jedinstvo u vremenu i prostoru.

2. Čovjekova povišena kontrola-- postupno nakupljanje znanja o zakonima materijalnog svijeta, cilju duhovne egzistencije i mogućnostima filozofske koordinacije ovih dvaju stvarnosti. Za najranijeg neciviliziranog stadija, čovjek je bio bespomoćan pred naletima djelovanja prirodnih sila, dok je istodobno robovao okrutnoj ruci vlastitih unutarnjih strahova. Poluciviliziran čovjek počinje razotkrivati tajne prirodnog svijeta, i njegova znanost polagano premda djelotvorno uništava njegove predrasude, istodobno pružajući novu i proširenu osnovu za razumijevanje filozofskih značenja i vrijednosti istinskog duhovnog iskustva. Kad postane civiliziran, čovjek će postići relativnu kontrolu nad fizičkim silama svoga planeta; Božja će ljubav u njegovom srcu djelotvorno zračiti kao ljubav prema njegovim bližnjima, dok će se vrijednosti ljudske egzistencije početi približavati granicama ljudske sposobnosti.

3. Čovjekova kozmička integracija-- uvećanje ljudskog uvida zajedno s uvećanjem ljudskog iskustvenog postignuća koji omogućuju bliži sklad s ujedinjujućom prisutnošću Vrhovnosti--Rajskog Trojstva i Vrhovnog Bića. I upravo to uspostavlja suverenu vlast Vrhovnog na svjetovima koji su već dugo postigli stabilizaciju u stadiju svjetla i života. Takvi su napredni planetu uistinu pjesme sklada, prizori ljepote stečene dobrote koja je proizašla iz potrage za kozmičkom istinom. I ako se takve stvari mogu dogoditi na planetu, tada se još veličanstvenije stvari mogu dogoditi u sistemu i uvećim jedinka velikog svemira, kako iste budu postizale stabilizaciju koja proizlazi iz iscrpljenja potencijala konačnog razvoja.

Na planetu tako naprednog reda, providnost je postala aktualnost, životne okolnosti su uzajamno usklađene, no to ne proizlazi samo odatle što je čovjek uspio ovladati materijalnim problemima ovog svijeta; to isto tako rezultat toga što je čovjek počeo živjeti u skladu s kozmičkim pravcem kretanja; on ide stazom Vrhovnosti, u smjeru postignuća Oca Svih.

Božje je kraljevstvo u ljudskim srcima i kada ovo kraljevstvo bude aktualizirano u srcu svake individue izvjesnog svijeta, Božja će vlast na tom planetu postati aktualna; i ovo je postignuta suverena vlast Vrhovnog Bića.

To realize providence in time, man must accomplish the task of achieving perfection. But man can even now foretaste this providence in its eternity meanings as he ponders the universe fact that all things, be they good or evil, work together for the advancement of God-knowing mortals in their quest for the Father of all.

Providence becomes increasingly discernible as men reach upward from the material to the spiritual. The attainment of completed spiritual insight enables the ascending personality to detect harmony in what was theretofore chaos. Even morontia mota represents a real advance in this direction.

Providence is in part the overcontrol of the incomplete Supreme manifested in the incomplete universes, and it must therefore ever be:

1. Partial -- due to the incompleteness of the actualization of the Supreme Being, and

2. Unpredictable -- due to the fluctuations in creature attitude, which ever varies from level to level, thus causing apparently variable reciprocal response in the Supreme.

When men pray for providential intervention in the circumstances of life, many times the answer to their prayer is their own changed attitudes toward life. But providence is not whimsical, neither is it fantastic nor magical. It is the slow and sure emergence of the mighty sovereign of the finite universes, whose majestic presence the evolving creatures occasionally detect in their universe progressions. Providence is the sure and certain march of the galaxies of space and the personalities of time toward the goals of eternity, first in the Supreme, then in the Ultimate, and perhaps in the Absolute. And in infinity we believe there is the same providence, and this is the will, the actions, the purpose of the Paradise Trinity thus motivating the cosmic panorama of universes upon universes.

[Sponsored by a Mighty Messenger temporarily sojourning on Urantia.]

Kako bi ostvario providnost u vremenu, čovjek prvo mora obaviti zadatak postignuća savršenstva. No čovjek čak i sada može doživjeti nagovještaj ove providnosti u cjelovitosti njenog značenja tako što će promisliti o kozmičkoj činjenici da sve stvari, bile dobre ili zle, zajednički rade na unapređenju nastojanja smrtnika koji znaju Boga da nadu Oca svih.

Providnost se može sve bolje opaziti kako čovjek stremlji naviše, od materijalnog do duhovnog. Postignućem upotpunjenog duhovnog uvida, uspinjuća ličnost stječe sposobnost da opazi sklad u onome što joj se prethodno činilo kaotičnim. Čak i moronija mora predstavljati stvari napredak u ovom smjeru.

Providnost je djelomično nadkontrola nepotpunog Vrhovnog koja se ispoljava u nepotpunim svemirima i koja stoga mora biti:

1. Nepotpuna--radi nepotpunosti aktualizacije Vrhovnog Bića, te

2. Nepredvidiva--radi toga što nepostojani stavovi stvorenog bića variraju od razine do razine, uzrokujući naizgled nejednaku recipročnu reakciju naspram Vrhovnog.

Kad ljudi mole da se ruka providnosti umiješa u okolnosti njihova života, odgovor na njihove molitve se vrlo često sastoji od promjene njihovog stava prema životu. No providnost nije bilo hirovita ili fantastična i magična. Ona predstavlja polagano ali sigurno javljanje moćnog suverenog vladara konačnih svemira, čiju veličanstvenu prisutnost evoluirajuća stvorena bića povremeno mogu opaziti u toku svog kozmičkog napredovanja. Providnost je polagan i siguran pokret galaksija prostora i ličnosti vremena prema ciljevima vječnosti, prvo u Vrhovnom, zatim u Ultimnom, a vjerojatno i u Apsolutnom. A vjerujemo da ista ova providnost djeluje i u beskonačnosti, i to je volja, djela i namjera Rajskog Trojstva koje pokreće kozmičku panoramu svemira nad svemirima.

[Pod pokroviteljstvom Moćnog Glasnika koji privremeno boravi na Urantiji.]